

Úvodník státní tajemnice Mileny Hrdinkové

Číslo 354
1. července 2019

V tomto čísle naleznete

Úvodník státní tajemnice
Mileny Hrdinkové

Kulatý stůl Národního konventu
na téma vnějších vztahů EU

Program na podporu
strukturálních reforem

Výsledky Rady pro obecné
záležitosti (koheze)

Výsledky Rady pro energetiku

Výsledky Rady pro zemědělství

Ustavující schůze 9. funkčního
období Evropského parlamentu

Rámcové pozice

Program evropských institucí

Milí čtenáři,

prvnímu prázdninovému týdnu budou, jak se zdá, dominovat opět nominace na nejvyšší unijní posty. Že bude dosažení dohody na konkrétních kandidátech náročné, bylo jasné i s ohledem na fragmentovanost nově zvoleného Evropského parlamentu. Málokdo ale mohl předvídat, že budou jednání natolik dlouhá a vyčerpávající. Lídři se k debatě o kandidátech na tzv. topjobs vrátili v neděli večer, nicméně ani po více než dvaceti hodinách shodu nenalezli, a tak jednání pokračují ještě i dnes.

Dnes začíná ve Štrasburku také první plenární zasedání Evropského parlamentu v tomto legislativním období. Na programu je volba předsedy a celkem 14 místopředsedů, která by na řadu měla přijít zítra. Nově zvolené poslance čeká také hlasování o počtu členů v jednotlivých výborech a podvýborech a ve čtvrtek rozprava o výsledcích červnových summitů s předsedou Evropské rady Tuskem a s předsedou Komise Junckerem. Příští týden se pak uskuteční ustavující schůze nových výborů, během nichž bude zvoleno jejich vedení. V týdnu od 15. července poslance čeká hned druhé plenární zasedání, na kterém by mělo dojít k hlasování o kandidátovi na předsedu nové Komise, a to za předpokladu, že ho lídři EU-28 do té doby nominují.

Ve středu do Prahy zavítá maltský předseda vlády Joseph Muscat. Jednání na úrovni premiérů se bude věnovat celé řadě evropských témat. Hovořit budeme nepochybně o výsledcích červnové Evropské rady i následných mimořádných jednáních lídrů, dokončení vnitřního trhu, které patří mezi priority ČR i Malty, migraci, programu finského předsednictví v Radě EU a víceletém finančním rámci, zejména financování kohezní politiky. Malta patří rovněž mezi kohezní země, které díky úspěšnému ekonomickému vývoji v posledních letech čeká snížení národní kohezní obálky, a tak se společně shodneme na tom, že vedle zajištění dostatečných prostředků je prioritou zvýšená flexibilita členských států alokovat prostředky na své národní priority a v souladu se svými potřebami.

Nakonec bych ráda připomněla, že včera, tedy 1. července, Česká republika oficiálně převzala od Slovenska předsednictví V4. Mottem českého předsednictví je „V4 Reasonable Europe“ a jeho hlavním cílem pak upevnění postavení zemí V4 v EU a v NATO a současně posilování jednoty a soudržnosti těchto organizací. Mezi hlavní priority předsednictví patří integrace zemí západního Balkánu a rozvoj Východního partnerství, inovace a umělá inteligence, sociální a ekonomická konvergence, či kohezní politika.

Kulatý stůl Konventu k vnějším vztahům EU

V pátek 28. června 2019 se v Lichtenštejnském paláci uskutečnil další kulatý stůl na téma: **Vztahy EU s vybranými vnějšími partnery (USA, Čína, Írán) z perspektivy ČR. Diskuze se zúčastnili zástupci státní správy, hospodářské, akademické a sociální sféry, společně s odborovými svazy a zástupci evropských institucí. Odborným garantem byla Asociace pro mezinárodní otázky (AMO).**

Evropská unie patří k **proponentům multilaterálního světového řádu**, opírajícího se o normy a jasná pravidla. Tento světový řád je v současnosti stále výrazněji zpochybňován zejména novými globálními hráči, mezi nimiž přední místo zaujímá Čína. USA, které byly strážcem multilaterálního světového pořádku začínají nyní s administrativou prezidenta Donalda Trumpa tuto roli opouštět. Viditelně se to projevuje zejména **izolacionistickou zahraniční politikou a oslabováním trans-**

atlantických vazeb. Evropská unie na tuto situaci reaguje snahou o posílení společné zahraniční a bezpečnostní politiky, společně s prohloubením obranné spolupráce mezi členskými státy, které je do určité míry nezávislé na NATO.

Národní konvent o EU uspořádal kulatý stůl zaměřený na vnější vztahy EU s USA, Čínou a Íránem. Součástí debaty byly **tři diskuzní otázky**, tematicky rozděleny do jednotlivých kategorií podle států, kterých se dotýkaly: (1) V jakých oblastech se Čína může stát partnerem EU ve snaze o hledání řešení globálních výzev? Jakým způsobem může EU dosáhnout vyrovnaného a recipročního vztahu s Čínou v oblasti obchodu a jaké jsou v této oblasti zájmy české zahraniční politiky?

/Pokračování na s. 2/

(2) Jaké jsou české zájmy v kontextu zhoršujících se obchodních vztahů mezi EU a USA? Jak by měla EU reagovat na postoje současné americké administrativy k otázce transatlantické bezpečnosti a obranné spolupráce? (3) Jakou pozici zastává Česká republika k jaderné dohodě s Íránem a sankcím vůči Íránu?

Kulatý stůl zahájila tajemnice pro evropské záležitosti **Milena Hrdinková**. Ta zdůraznila potřebu aktivního až proaktivního vyjednávání v oblasti obchodní politiky ze strany EU. Podkladový dokument za Asociaci pro mezinárodní otázky (AMO) následně prezentoval **Václav Kopecký** a **Matěj Denk**.

Následovaly prezentace stanovisek. Za Ministerstvo průmyslu a obchodu vystoupila **Lucie Vondráčková**, která zmínila například potřebu efektivního vymáhání porušování závazků ve Světové obchodní organizaci (WTO) ze strany Číny. Za Ministerstvo zahraničních věcí přednesl příspěvek **David Konečný**, jenž zdůraznil hrozbu zavedení cel na automobily a jejich díly ze strany USA, která by měla ne-

gativní důsledky pro českou ekonomiku. Poslední stanovisko prezentoval **Jan Hornát** za Fakultu sociálních věd Univerzity Karlovy. Připomněl, že protekcionistické politiky Donalda Trumpa nejsou ničím bezprecedentním, neboť protekcionismus v moderním podání patří do repertoáru amerických prezidentů již od dob Ronalda Reagana.

Účastníci diskuze se dále zabírali mimo jiné otázkou iránské jaderné dohody a sankcí, čínsko-českými vztahy, nebo transatlantickou bezpečností a obrannou spoluprací.

Více informací o činnosti Národního konventu o EU naleznete na webu www.narodnikonvent.eu, popřípadě na účtech a sítích Twitter (@KonventEU), Facebook (Národní konvent o EU) nebo Instagram (#Narodnikonvent). Z kulatého stolu budou vypracována doporučení, která budou představena vládě České republiky a dalším tvůrcům české evropské politiky. /J. Sochor/

Program na podporu strukturálních reforem > ČR a EU

Ve dnech 26. a 27. června 2019 se uskutečnila v Praze strategická mise Útvaru na podporu strukturálních reforem, který je sekci Generálního sekretariátu Komise. Funkcí Útvaru na podporu strukturálních reforem je pomáhat členským státům EU při vytváření a provádění strukturálních reforem s cílem tvorby pracovních míst a udržitelného růstu. Delegace Komise byla vedena generálním ředitelem útvaru Maartenem Verweyem. Jednalo se o jeho první pracovní návštěvu ČR v této pozici.

Podpora je poskytována zejména prostřednictvím Programu na podporu strukturálních reforem (Structural Reform Support Programme). Jde o přímo řízený program vytvořený Komisí v roce 2017 s cílem poskytovat technickou pomoc členským státům při přípravě a implementaci reforem. Program je určen výhradně institucím veřejné správy. Typicky jde o ministerstva a další ústřední orgány státní správy. Ve srovnání s některými dalšími uniijními (přímo řízenými) programy je **Česká republika doposud poměrně úspěšná** při získávání podpory z Programu na podporu strukturálních reforem.

V rámci mise proběhly jak **jednání na pracovní úrovni** jakožto technicky laděné konzultace konkrétních projektových

záměrů, tak strategicky zaměřená **jednání na vyšší úrovni** za účasti náměstků či ředitelů příslušných resortů. Delegace generálního ředitele M. Verweye se na Úřadě vlády setkala se státní tajemnicí pro evropské záležitosti Milenou Hrdinkovou.

Státní tajemnice ocenila pozitivní roli Programu na podporu strukturálních reforem jako užitečného nástroje, který pomáhá **zvyšovat odbornou kapacitu veřejných institucí ČR**.

Jednání se také konala na Ministerstvu průmyslu a obchodu, Ministerstvu pro místní rozvoj, Ministerstvu financí a Ministerstvu práce a sociálních věcí.

Strategická mise Útvaru na podporu strukturálních reforem se konala mimo jiné v kontextu další (již čtvrté) výzvy Programu na podporu strukturálních reforem, která proběhne na podzim. Projektové žádosti se podávají prostřednictvím Úřadu vlády (jeho Sekce pro evropské záležitosti), jako národního kontaktního místa do 30. září. Po jejich kontrole a prioritizaci budou na konci října souhrnně odevzdány Komisi. /M. Maděra/

Výsledky Rady pro obecné záležitosti (koheze) > Rada

Dne 25. června 2019 proběhlo v Lucemburku pravidelné jednání Rady pro obecné záležitosti ve formátu ministrů odpovědných za politiku soudržnosti. Zhruba před rokem prezentovala Komise balíček legislativních dokumentů zaměřených na politiku soudržnosti týkající se budoucího programového období. Průběžné práce a vyjednávání se týkají hledání shody a tedy rovnováhy pro budoucí finální podobu jednotlivých dokumentů, které budou fungovat jako „pravidla a normy“ pro budoucí programové období 2021 – 2027. Delegaci ČR vedla ministryně pro místní rozvoj **Klára Dostálová**.

Na programu jednání byly dva hlavní body. Prvním, nediskuzním bodem, byl **balíček právních předpisů** v oblasti politiky soudržnosti 2021–2027, celkový přehled stavu dosud proběhnutých jednání.

V druhé části jednání proběhla **politická rozprava o budoucích výzvách** v oblasti programování fondů na základě podkladového dokumentu předsednictví. Rozprava byla zaměřena na dvě strategické otázky: **koordinace hos-**

podářské a sociální politiky v rámci evropského semestru a důležitost správy ekonomických záležitostí pro účinnost politiky soudržnosti. Legislativní balíček politiky soudržnosti posiluje vazbu s evropským semestrem. Specifická doporučení Rady pro jednotlivé země z roku 2019 jsou klíčovým prvkem jak při navrhování programů na období 2021–2027, tak v rámci přezkumu v polovině období v roce 2025 na základě specifickým doporučení Rady pro rok 2024.

Komise slovy komisařky pro regionální politiku Coriny Crețuové shrnula dění za posledních 13 měsíců vyjednávání a vyjádřila přesvědčení, že dojednané kompromisní texty jsou dobrou cestou vpřed. Zdůraznila také připravenost provádět strategické investice a v této souvislosti uvedla, že nové investice zapadají do doporučení pro jednotlivé členské státy a větší provázanost s evropským semestrem také odpovídá lepší vazbě na politiku soudržnosti. /Pokračování na s. 3/

Hospodářská krize přinesla důležitou lekci, že je potřeba směřovat k dlouhodobému hospodářskému růstu. Investice a zaměstnanost si vyžadují pevný makroekonomický rámec, je třeba snižovat nerovnováhy, nikoliv však na úkor některých členských států.

Předpokládá se, že během finského předsednictví budou probíhat další jednání k dokončení a finalizaci legislativ-

ního balíčku v rámci trialogů, současně pak probíhá jednávání sektorové legislativy na příslušných Radách. Evropská rada by měla v průběhu letošního roku také nalézt shodu na příštím víceletém finančním rámci EU pro období 2021 – 2027.

/P. Hradecký/

Výsledky Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku > Rada

Dne 25. června se v Lucemburku uskutečnilo zasedání Rady EU pro energetiku. Na jednání se ministři věnovali především schvalování závěrů k budoucnosti energetických systémů a sdělení o hodnocení návrhů integrovaných národních energeticko-klimatických plánů. Delegaci České republiky vedl na jednání náměstek ministra průmyslu a obchodu René Neděla.

Členské státy pod vedením rumunského předsednictví dosáhly přijetí závěrů Rady k **budoucnosti energetických systémů a dosažení cílů v oblasti klimatu do roku 2030**. Většina zemí prosazovala potřebu rovnováhy ambicí a flexibility členských států k dosažení stanovených cílů.

Po dlouhých jednáních našly členské státy jednomyslnou shodu nad konečným zněním závěrů, do kterých Česko a Slovensko s podporou množství dalších států prosadily možnost **využít všech nízkoe emisních zdrojů včetně jaderné energie** jako plnohodnotných nástrojů pro plnění klimatických cílů.

Dalším bodem jednání byla prezentace Komise k **hodnocení návrhů národních klimaticko-energetických plánů**, kde Komise představila hlavní závěry a výzvy z analýzy obdržených plánů.

Komise následně informovala o **nejnovějším vývoji v oblasti vnějších vztahů v energetice**. Mimo jiné pojednala o trilaterálních jednáních mezi Komisí, Ukrajinou a Ruskou federací k podmínkám pokračování tranzitu

plynu ukrajinskou infrastrukturou po roce 2019. Komisař Maroš Šefčovič jednal s ruským ministrem energetiky o pokračování tranzitu plynu přes Ukrajinu po roce 2019 a požádal ho, aby Rusko zformulovalo své hlavní obavy do září letošního roku. Komise i členské státy v tomto smyslu vyjádřily plnou podporu pokračování tranzitu plynu přes Ukrajinu i po roce 2019.

Komise pak zmínila problematiku situaci v kyperské výlučné ekonomické zóně, kde probíhá průzkumná těžba tureckých lodí. **Těžba dle většiny členských států probíhá v rozporu s mezinárodním právem** a Komise byla vyzvána ke zintenzivnění úsilí v jednání se všemi zúčastněnými v regionu. V souvislosti se spoluprací **EU-Čína** se většina členských států vyjádřila v tom smyslu, že spolupráce ve všech oblastech je sice prospěšná a perspektivní, ale EU musí být tím partnerem, který nastavuje podmínky spolupráce.

Na závěr seznámila finská delegace ostatní členské státy s pracovním programem svého nadcházejícího předsednictví. Finsko se zaměří na posílení energetické unie. Stěžejním tématem předsednictví bude diskuse a finalizace národních energeticko-klimatických plánů, jež budou jedním z prioritních bodů na chystané zářijové Radě pro energetiku. Finsko chce rovněž poskytnout dostatečný prostor pro diskusi o horizontu přechodu ke klimaticky neutrálnímu hospodářství.

/J. Černohorský/

Výsledky Rady pro životní prostředí > Rada

Dne 26. června proběhlo v Lucemburku zasedání Rady pro životní prostředí. Delegaci vedl náměstek ministra životního prostředí Vladislav Smrž.

Hlavním bodem bylo přijetí obecného přístupu Rady k návrhu **nařízení o minimálních požadavcích pro opětovné používání vody**. Tato nová pravidla pomůžou Evropě přizpůsobit se dopadům změny klimatu. Nařízení, které je plně v souladu s oběhovým hospodářstvím, zlepší dostupnost vody a podpoří její účinné využívání. Zajištění dostupnosti dostatečného množství vody pro zavlažování polí, zejména v obdobích veder a velkého sucha, může přispět k zamezení nedostatku plodin a potravin.

Ministři si také vyměnili názory ohledně **přezkumu provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí (EIR)**.

Rada poté přijala závěry „**Směrem ke strategii pro politiku Unie v oblasti chemických látek**.“ Dokument podtrhuje potřebu chránit lidské zdraví a životní prostředí řádným nakládáním s chemickými látkami. Zdůrazňuje rovněž, že je nutné zlepšit posuzování chemického rizika a nakládání s chemickými látkami a začleňovat tato hlediska do všech právních předpisů EU, aby se zvýšila soudržnost a účinnost právních předpisů EU týkajících se chemických látek.

V bodu „Různé“ rumunské předsednictví informovalo o sdělení „Čistá planeta pro všechny: dlouhodobá strategická vize klimaticky neutrální ekonomiky,“ nařízení o programu LIFE, nařízení o monitorování, vykazování a ověřování v lodní dopravě. Předsednictví a komise poté informovala o proběhlých konferencích COP14, COP9, UNEA-4.

Komise podala informaci o návrzích integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu. Rakouská delegace informovala o workshopu o budoucím akčním programu pro životní prostředí, belgická delegace o evropských opatřeních na podporu čisté mobility, nizozemská delegace o konferenci o stanovování cen uhlíku, francouzská delegace o zasedání ministrů životního prostředí skupiny G7, delegace Slovinska o managementu velkých šelem. Finsko na závěr představilo program následujícího předsednictví.

/V. Schiebertová/

Ustavující schůze 9. funkčního období Evr. parlamentu > Evropský parlament

Nově zvolení poslanci Evropského parlamentu se tento týden sejdou na ustavující plenární schůzi 9. funkčního období Evropského parlamentu ve Štrasburku, aby si zvolili předsedu, čtrnáct místopředsedů a pět kvestorů. Rozhodnou také o počtu členů a zařazení poslanců do stálých výborů a podvýborů Evropského parlamentu.

Poslanci, které si občané EU zvolili v květnových evropských volbách, se ve dnech 2. - 4. července setkají na ustavující schůzi Evropského parlamentu (EP), aby nejprve zvolili předsednictvo EP na příštích 2,5 roku.

Kandidáti na post předsedy EP mohou být navrženi politickou skupinou nebo alespoň jednou dvacetinou všech poslanců, tedy 38 zákonodárců. Samotná volba proběhne formou tajného hlasování. Aby byl kandidát zvolen předsedou, musí získat absolutní většinu platných odevzdaných hlasů (tj. 50 % plus jeden hlas). Pokud žádný z kandidátů nebude zvolen v prvním kole, mohou být stejní nebo jiní kandidáti za stejných podmínek nominováni do druhého kola a v případě potřeby i třetího kola. Do případného posledního čtvrtého kola volby postoupí dva kandidáti s nejvyšším počtem hlasů z kola třetího. Ve čtvrtém kole zvítězí kandidát s vyšším počtem hlasů. Mezi uchazeči o post předsedy EP jsou zatím neoficiálně zmiňováni napří-

klad předseda bývalé frakce ALDE, dnes Obnovme Evropu, **Guy Verhofstadt** dosavadní místopředsedkyně Evropského parlamentu **Mairead McGuinnessová** (Evropská lidová strana). Frakce Evropských konzervativistů a reformistů již označila za svého kandidáta českého poslance Evropského parlamentu **Jana Zahradila**, frakce Evropské sjednocené levice a Severské zelené levice poslankyni **Siru Rego** a frakce Zelených/Evropské svobodná aliance svou předsedkyni **Sku Keller**. Po zvolení nového předsedy si plénum zvolí 14 místopředsedů a 5 kvestorů, kteří dohromady vytvoří nové předsednictvo Evropského parlamentu.

Parlament bude ve středu také hlasovat o počtu členů v jednotlivých výborech a podvýborech, kde je projednávána podstatná část agendy. Proporcionality rozdělení křesel ve výborech mezi jednotlivé politické skupiny odpovídá složení pléna. Předsedové a místopředsedové budou zvoleni na ustavujících schůzích příslušných výborů a podvýborů, které budou probíhat od 8. července v Bruselu. Poslanci budou tento čtvrtek také diskutovat s předsedou Evropské rady Donaldem Tuskem a předsedou Komise Jeanem-Claudem Junckerem o výsledcích červnových summitů. /J. Linková/

Rámcové pozice schválené v 26. týdnu > Informace

Rámcová pozice ke zprávě Evropské komise **Podpora cílů udržitelného rozvoje po celém světě**: Společná souhrnná zpráva Evropské unie a jejích členských států z roku 2019. (vypracovalo Ministerstvo zahraničních věcí)

Rámcová pozice k mandátu pro Evropskou komisi k jednání o modernizaci Smlouvy o energetické chartě. (vypracovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu)

Rámcová pozice k doporučení pro rozhodnutí Rady, kterým se Komise zmocňuje k tomu, aby jménem Evropské unie zahájila jednání o uzavření dohody o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu a protokolu k této dohodě s Mauritánskou islámskou republikou. (vypracovalo Ministerstvo zemědělství)

Program evropských institucí, 2. až 8. července > Informace

Plenární zasedání Evropského parlamentu, 2.– 4. července

První plenární zasedání Parlamentu v tomto legislativním období, volba vedení.

Rada pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele (část zaměstnanost a sociální politika), 8. července

Evropský semestr 2019, doporučení Rady k národním programům reforem členských států na rok 2019, politic-

ké diskuze na téma: „Ekonomika blahobytu“ a „Čistá planeta pro všechny: Dlouhodobý strategický výhled na klimaticky neutrální hospodářství—aspekty související se zaměstnaností“

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR
Číslo 354, týden od 24. do 30. června 2019 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: Jan Sochor* Kontakt: newsletter@vlada.cz